Duiven
D66

INITIAITIEFVOORSTEL

Zaak- & documentnr. : D66/2021/I-01

Datum besluitvorming : 1 juni 2021

Onderwerp : Verordening raadsonderzoek gemeenteraad Duiven 2021

Samenvatting

Op dit moment heeft de raad van de gemeente Duiven geen verordening ex art. 155a, lid 8 Gemeentewet vastgesteld inzake het doen van onderzoek dan wel het uitvoeren van een raadsenquête. Met dit initiatiefvoorstel wil D66 Duiven deze lacune opvullen en het voor de gemeenteraad van de gemeente Duiven makkelijker maken om een raadsonderzoek/raadsenquête uit te voeren: deze verordening geldt voor alle nog op te starten raadsonderzoeken en -enquêtes.

Beslispunten

Gelezen het initiatiefvoorstel "Verordening raadsonderzoek gemeenteraad Duiven 2021" besluit de gemeenteraad:

1. De "Verordening raadsonderzoek gemeenteraad Duiven 2021" vast te stellen.

Aanleiding

De onderzoeksbevoegdheid van de gemeenteraad [art. 155a t/m 155f Gemeentewet] is ingevoerd bij de Wet dualisering gemeentebestuur [Stb. 2002, 111]. Introductie van dit instrument werd wenselijk geacht om de controlerende functie van de gemeenteraad ten opzichte van het college van burgemeester en wethouders te versterken. Het kan gaan om een "lichte" variant, het raadsonderzoek, maar ook om de zgn. "raadsenquête". Voor beide instrumenten biedt de verordening die nu voor ligt het verplichte kader ex art. 155a, lid 8 Gemeentewet.

Planning

Het college is gevraagd om binnen de daarvoor geldende termijnen haar zienswijze kenbaar te maken. Na ontvangst van deze zienswijze kan het initiatiefvoorstel toegezonden worden aan de Agendacommissie ter agendering voor de gemeenteraad. Deze zienswijze is door de initiatiefnemer ontvangen [kenmerk: Z/21/078065/201502309 d.d. 9 maart 2021].

De verordening is daarop bijgesteld m.b.t. de punten 1 en 2 van de zienswijze [zie art. 2, lid 1 en art. 4, lid 3 inzake begroting van kosten]. De suggestie om de zaken die in de Gemeentewet zijn geregeld niet op te nemen in de verordening wordt niet overgenomen. Enerzijds omdat de Gemeentewet als hogere wetgeving altijd vóór de verordening gaat en er dus nooit sprake kan zijn van strijdige bepalingen. Anderzijds vanwege de leesbaarheid en duidelijkheid van de verordening zelf: indien alleen bepalingen worden opgenomen die niet in de Gemeentewet geregeld zijn moet steeds, waar dat van toepassing is, verwezen

worden naar de Gemeentewet. Wijzigingen in de Gemeentewet op dit onderwerp dwingen de gemeenteraad tevens om van tijd tot tijd de verordening "tegen het licht te houden" om te zien of alle bepalingen nog bij de tijd zijn. De ervaring leert dat een eenmaal vastgestelde verordening die gericht is op de interne organisatie van de gemeenteraad nogal eens "verstoft" en dan, na enkele jaren, gedateerd blijkt te zijn. De koppeling met de Gemeentewet dwingt de raad om in dat opzicht alert te zijn op relevante wijzigingen.

Beoogd effect

Met het vaststellen van de verordening is de gemeente Duiven voorzien van een gedegen verordening die het raadsonderzoek en de -enquête mogelijk maken. Daarmee wordt dus geen feitelijk onderzoek en/of een feitelijke enquête gestart: het biedt alleen een verordening die, zo nodig, de kaders en randvoorwaarden schept en daarmee art. 155a t/m 155f Gemeentewet aanvult voor de gemeente Duiven.

Argumenten

1. Om het controlemiddel van een raadsonderzoek of -enquête in de gemeente Duiven uit te voeren is wettelijk [art. 155a, lid 8 Gemeentewet] een verordening nodig, die dient te worden vastgesteld voordat een onderzoek of enquête wordt uitgevoerd. Met deze verordening wordt het mogelijk om, mits voldaan wordt aan de andere eisen van art. 155a Gemeentewet, een raadsonderzoek of -enquête op te starten.
2. Met de steeds zwaardere verantwoordelijkheden die bij gemeenten komen te liggen door de Jeugdwet, de Wet maatschappelijke ondersteuning, de Participatiewet en [hoogstwaarschijnlijk] de Omgevingswet is het van belang dat de raad alle instrumenten heeft om haar controlerende taak naar behoren uit te voeren. Een raadsonderzoek of -enquête naar het door het college van burgemeester en wethouders of de burgemeester gevoerde bestuur is een zwaar maar wellicht soms noodzakelijk instrument voor de gemeenteraad.

Kanttekeningen

1. Met het vaststellen van deze verordening wordt het voor raadsleden makkelijker om een raadsonderzoek of -enquête aan te vragen, mits voldaan wordt aan de andere eisen van art. 155a Gemeentewet. Raadsonderzoeken en -enquêtes zijn relatief gezien kostbare activiteiten met - voor diegenen die gehoord worden - ook een flinke impact. Daarom moet dit instrument niet lichtvaardig worden ingezet, hoewel een gewone raadsmeerderheid voldoende is voor het instellen van een raadsonderzoek of -enquête.
2. Het instellen van een tijdelijke commissie voor de uitvoering van een raadsonderzoek c.q. -enquête levert onvermijdelijk extra werk op voor de leden en plaatsvervangers van de commissie. Derhalve is in de verordening ook een toelage geregeld, volgend uit het Rechtspositiebesluit decentrale politieke ambtsdragers.
3. Aangetekend dient nog wel te worden dat het aftreden van de gemeenteraad na verkiezingen de commissie niet laat ophouden te bestaan: de gemeenteraad in nieuwe samenstelling dient zo spoedig mogelijk te voorzien in vervanging van leden en plaatsvervangers.

Financiële paragraaf

Niet van toepassing, tenzij besloten wordt om - op korte termijn - een verordening in begrijpelijke taal op te stellen. Een voorstel hiertoe dient eerst op de financiële consequenties te worden doorgerekend en is nog niet voorzien in dit initiatiefvoorstel. Het vaststellen van deze verordening heeft nog niet tot gevolg dat er een commissie ingesteld wordt. Daarmee wordt dus ook nog geen toelage toegekend: eerst wanneer er een onderzoeks- of enquêtecommissie wordt benoemd zijn daar financiële consequenties aan verbonden.

In de verordening zelf is in art. 2, lid 1 en art. 3, lid 3 geregeld dat bij het instellen van een raadsonderzoek c.q. -enquête de gemeenteraad zo goed mogelijk zicht krijgt op de kosten die dergelijke werkzaamheden met zich meebrengen.

Communicatie

Voorgesteld wordt om, indien het raadsvoorstel wordt aangenomen, de verordening te publiceren op de website https://decentrale.regelgeving.overheid.nl.

Inclusieve samenleving

Geen bijzondere aspecten van toepassing. Wel kan overwogen worden om de verordening in begrijpelijk taalgebruik [niveau B1] uit te leggen waarbij aandacht geschonken wordt aan de positie van raadsleden, de burgemeester en de wethouders. Een dergelijke uitleg in begrijpelijke taal zou op papier en digitaal beschikbaar moeten zijn.

Intergemeentelijke samenwerking

Niet van toepassing.

Duiven, 15 februari 2021

Namens D66 Duiven,

mr. drs. J.W. Egtberts, fractievoorzitter

Bijlagen:

- "Verordening raadsonderzoek gemeenteraad Duiven 2021"